

Regn på økonomien i kvotekøb og tag den rigtige beslutning

Mange spørgsmål melder sig frem mod kvotesystemets bortfald i 2015.

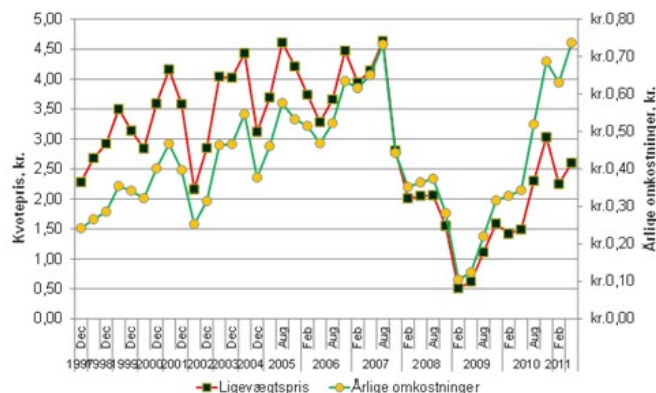
Promilleafgiftsfonden for landbrug

Skal jeg købe mere kvote? Skal jeg nøjes med at købe til køernes ydelsesstigning, selvom jeg har plads til flere køer i stalden? Skal jeg sætte nogle flere metre på stalden, udvide besætningen og udnytte min malkekapacitet bedre? Hvad gør jeg? Jeg har en miljøgodkendelse, som jeg mister, hvis jeg ikke udnytter den inden 2015. Disse og mange flere spørgsmål melder sig, når tankerne falder på, hvad det rigtige er at gøre frem mod 2015, hvor kvotesystemet falder bort.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Rekord omkostninger til kvote

Figur 1 viser udviklingen i kvoteprisen fra 1997 og til nu samt udviklingen i de årlige omkostninger til afskrivning og forrentning. Kvoteprisen toppede med 4,63 kr. pr. kg i august 2007. Omkostningerne til afskrivning af forrentning af kvoten toppede imidlertid i maj i år med 74 øre pr. kg. Det betyder, at producenterne i praksis kun får 1,86 kr. pr. kg for den ekstra mælk, som de købte kvote til på mælbørsen (mælkeprisen minus omkostningerne til afskrivning og forrentning af kvoten).

Regn på økonomien

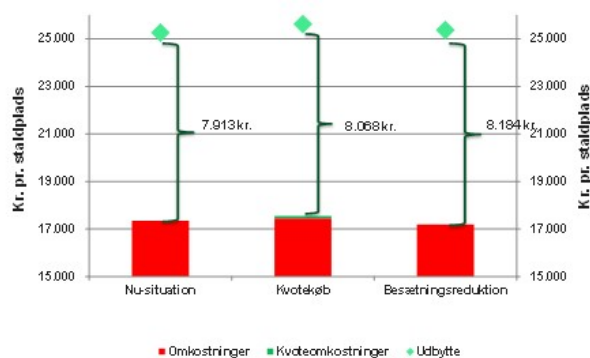
Er der økonomi i at købe kvote ved et omkostningsniveau på 74 øre pr. kg? Det korte svar er: **REGN PÅ DET.**

Hvis målet er at forbedre bedriftens bundlinje er der ingen vej uden om.

Start med at gøre dig klart, hvorfor du vil købe kvote. Er det til ydelsesstigning? Fordi der er plads til flere køer i stalden? Fordi du kan udnytte kapaciteten bedre, hvis du udvidede stalden? Eller er det fordi du har en miljøgodkendelse, som du skal udnytte for at undgå at skulle søge på ny?

Det bedste alternativ

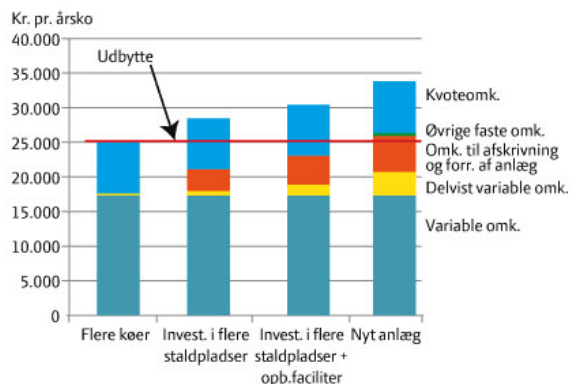
Når målet med at købe kvote er klart, er næste skridt at identificere alternativerne til at købe kvote! Det vil være nyt for mange. Alternativet til at købe kvote til ydelsesstigning er at sænke foderniveauet eller reducere besætningsstørrelsen. Undersøg økonomien i disse alternativer og sammenlign med økonomien i at købe kvote.

Figur 2 viser et eksempel på økonomien i at købe kvote til ydelsesstigningen ved en mælkepris på 2,50 kr. pr. kg og en kvotepris på 2,60 kr. Kvotekøbet giver en økonomisk gevinst på 155 kr. pr. staldplads, da dækningsbidrag pr. staldplads vil stige fra 7.913 kr. til 8.068 kr. Derimod er der en gevinst på 271 kr. pr. staldplads ved at reducere besætningen, da dækningsbidrag pr. staldplads herved stiger til 8.184 kr. Ved sidstnævnte strategi spares der foder- og kvoteomkostninger, og salg af levedyr kompenserer delvist for den lavere mælkeindtægt. Køber man kvote til 2,60 kr. pr. kg, som på mælbørsen, øger man sine faste omkostninger de næste 4 år med 74 øre pr. kg købt kvote. Det er med andre ord omkostninger, man ikke kan slippe af med igen. I en tid, hvor prisen på mælk og foderpriserne svinger, er det generelt en god ide at sænke sine faste omkostninger ikke øge dem. Endnu et forhold, som taler for, at man skal være varsom med at binde penge i kvoter. Figur 2 er kun et eksempel på økonomien i at købe kvote henholdsvis sænke ko-antallet. Der er ikke regnet på økonomien i at sænke foderniveauet. Det kan vise sig at være et endnu bedre alternativ!

Kvotekøb til flere køer

Nogle bedrifter har plads til en del flere køer i stalden, end de har kvote til. Er der økonomi i at fylde stalden op? Er der økonomi i at investere i flere staldpladser henholdsvis investere i flere staldpladser og mere opbevaringskapacitet til foder og gødning. Og endelig er der økonomi i at investere i et nyt produktionsanlæg og dermed udnytte den miljøgodkendelse, som man har fået.

Figur 3 tegner et billede af svarene på disse spørgsmål. Resultaterne er baseret på en mælkepris på 2,50 kr. pr. kg, en kvotepris på 2,60 kr. pr. kg og en rente på 8%. Nogle producenter vil straks hævde, at renten er meget lavere. De 8% er imidlertid det krav, som vækstfonden stiller for at kautionere. Med andre ord skal projekterne kunne give et rimeligt afkast, hvis de skal gøre sig håb om at få stillet kapital til rådighed.

I eksemplet i figur 3 er der et lille økonomisk plus (330 kr. pr. ko) ved at fylde stalden op med køer forudsat, at det ikke kræver ekstra investeringer. Det forudsætter imidlertid en mælkepris på 2,50 kr. pr. kg. Falder mælkeprisen med blot 4 øre i forhold til dette niveau er overskuddet væk! Også her er det vigtigt at inkludere risikoen ved at øge sine faste omkostninger i en tid med svingende priser.

Lad miljøgodkendelsen blive i skuffen

Det er ikke under de nævnte forudsætninger rentabelt at udvide mælkeproduktionen, hvis dette kræver investeringer. Det påfører bedriften ganske store tab (fra godt 3.000 kr. pr. ko til 8.500 kr. om året) pr. ko der udvides med. For god ordens skyld skal nævnes at et lavere renteniveau (f.eks. 5,5%) gør underskuddet mindre (fra 2.200 til 7.300 kr. pr. ko). Det fjerner imidlertid ikke underskuddet. Det betyder samtidig, at sidder man med en miljøgodkendelse er det bedste råd at lade den ligge i skuffen og søge igen og bygge efter 2015.

Kort sagt

Gør dig klart hvorfor du vil købe kvote og gør dig klart, hvad dine alternativer er. Regn på økonomien i at købe kvote og sammenlign med økonomien i alternativerne (brug evt. dine rådgivere til det). Tag højde for at kvotekøb øger de faste omkostninger. Dem kan du ikke slippe af med, når du først har dem!